

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/96/2017
Identifikačné číslo spisu:	2316210839
Dátum vydania rozhodnutia:	20.12.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:2316210839.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Stavebné bytové družstvo, so sídlom v I., E. č. XXX/X, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom v Trenčíne, 1. mája č. 173/11, proti žalovaným 1/ S. N., bývajúcej v Y., 2/ O. Y., bývajúcemu v Y., 3/ F. S., 4/ Y. S., 5/ I. H., 6/ S. H., 7/ M. L., 8/ Y. O., 8/ S. O., 9/ Y. Y., 11/ D. Y., žalovaní v 3. až v 11. rade bývajúci v I., 12/ D. E., bývajúcej v N., 13/ D. O., bývajúcej I., 14/ S. G., bývajúcemu v I., 15/ K. K., 16/ K. A., 17/ Q. O., 18/ I. V., 19/ Z. L., 20/ V. K., 21/ M. K., žalovaní v 15. až v 21. rade bývajúci v I., 22/ S. Y., bývajúcemu v I., 23/ S. Y., bývajúcej v I., 24/ M. A., bývajúcemu v I., 25/ K. O., 26/ Y. O., 27/ K. K., 28/ F. H., 29/ O. H., 30/ I. E., 31/ S. E., 32/ P. O., 33/ L. O., 34/ A. I., 35/ Z. N., žalovaní v 25. až v 35. rade bývajúci v I., 36/ K. E., bývajúcemu v I., 37/ S. X., bývajúcemu v I., 38/ I. X., bývajúcej v I., 39/ M. K., bývajúcemu v I., 40/ O. H., bývajúcemu v A., 41/ M. I., 42/ Z. X., 43/ S. X., 44/ H. E., 45/ I. E., 46/ S. E., 47/ G. I., 48/ Y. N., 49/ D. N., 50/ O. L., 51/ S. L., 52/ V. M., 53/ L. M., 54/ S. S., 55/ Y. N., 56/ H. N., 57/ V. S., 58/ S. S., 59/ N. A., 60/ Z. J., 61/ A. J., 62/ D. P., 63/ V. A., 64/ Z. P., 65/ M. P., 66/ M. H., 67/ D. I., žalovaní v 41. až v 67. rade bývajúci v I., 68/ H. L., 69/ M. L., 70/ F. Y., 71/ C. L., 72/ G. L., 73/ O. N., 74/ M. N., 75/ Z. H., 76/ E. H., žalovaní v 68. až v 76. rade bývajúci v I., 77/ Z. Z., bývajúcej v I., 78/ I. K., 79/ H. S., 80/ S. I., 81/ D. S., 82/ S. S., žalovaní v 78. až v 82. rade bývajúci v I., 83/ D. L., bývajúcej v I., 84/ F. S., bývajúcemu v N., 85/ X. N., 86/ I. S., 87/ S. S., žalovaní v 85. až v 87. rade bývajúci v I., 88/ S. X., bývajúcemu v I., 89/ X. X., bývajúcej v I., 90/ M. H., bývajúcej v I., 91/ S. Y., bývajúcemu v I., 92/ S. Y., bývajúcej v I., 93/ S. K., 94/ P. H., 95/ G. H., 96/ Y. K., 97/ L. L., 98/ Y. X., žalovaní v 93. až v 98. rade bývajúci v I., 99/ F. H., bývajúcemu v Y., 100/ M. H., bývajúcej v Y., žalovaní v 1. až v 23. rade, v 25. až v 39. rade, v 41. až v 50. rade, v 52. až v 65. rade, v 67. až v 79. rade, v 81. až v 83. rade a v 85. až v 100. rade v konaní v zastúpení advokátom JUDr. Borisom Štanglovičom, so sídlom v Šali, Jarmočná č. 2264/3, o určenie neplatnosti rozhodnutia vlastníkov bytov, v danom prípade o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 15 C 258/2016, o dovolaní žalovanej v 54. rade proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 23. augusta 2016 sp. zn. 23 Co 380/2016, takto

rozhodol:

Dovolenie žalovanej v 54. rade o d m i e t a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) uznesením z 29. júna 2016 č. k. 15 C 258/2016-80 zamietol návrh žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhal toho, aby do právoplatného skončenia konania vo veci samej boli žalovaní povinní znášať výkon správy Bytového domu evidovaného Okresným úradom I., katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. I., obec: I., súpisné číslo XXX, postaveného na parcele registra C KN p. č. XXX/X, p. č. XXX/XX, p. č. XXX/XX evidovaných na liste vlastníctva č. X žalobcom. Súd prvej inštancie tak rozhodol z dôvodu, že nemal za dostatočne osvedčenú potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania a ani existenciu nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, ktorá by vlastníkom bytov hrozila v podobe ohrozenia ich práv a majetku, tak ako tvrdil vo svojom návrhu žalobca, preto rozhodol, tak ako je vyššie uvedené.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej aj ako „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu uznesením z 23. augusta 2016 č. k. 23 Co 380/2016-92 uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že vyhovel návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie nesprávne postupoval, keď návrh žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia (neodkladného opatrenia) zamietol. Vychádzajúc z tvrdení žalobcu a predložených listinných dôkazov mal odvolací súd za jednoznačne preukázanú potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi sporovými stranami. I keď nebol preukázaný úmysel poškodiť, resp. neoprávnene naložiť s finančnými prostriedkami vlastníkov bytov, otázka toho, či došlo k platnej zmene správcu právnym úkonom, o neúčinnosť ktorého sa žalobca domáha, je dôležitá vo vzťahu k navrhovanému neodkladnému opatreniu, nakoľko zamietnutím návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia by bol zmarený význam a účel konania vo veci samej. Odvolací súd pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia prihliadol aj na skutočnosť, že v uvedenom prípade sa jedná o stav ohrozenia práv tých účastníkov, ktorí nemali záujem na zmene výkonu správy, ale tiež i oprávnených záujmov žalobcu, kedy by vyčkávanie na rozhodnutie vo veci samej mohlo spôsobiť zmeny, resp. ujmu na právach žalobcu, pri ktorých by samotné vedenie sporu mohlo už stratiť zmysel. Tvrdenie súdu prvej inštancie o tom, že i keď správu bytov vykonávajú dva subjekty, jej výkon zabezpečený je, bolo tiež podľa odvolacieho súdu označené za nesprávne. Aj z tohto dôvodu je potrebné dočasne upraviť pomery medzi sporovými stranami, aby nedošlo či už k ujme na strane žalobcu, ale ani na strane žalovaných, keď bez platieb za služby, ale i bez potrebných správ, zmlúv s dodávateľmi energií sa vykonávať správa bytového domu nedá. Prijatím uznesenia, ktorého neúčinnosť sa žalobca domáha vo veci samej a ktorým bola vykonaná zmena formy správy vlastníkov bytov a nebytových priestorov a žalobcovi bola uložená k určitému termínu povinnosť odovzdať všetky písomné listiny a finančný majetok vlastníkov bytov a za situácie, kedy správu majú vykonávať dva subjekty, žalobca preukázal reálnu hrozbu ujmy, ktorá by mohla vzniknúť a preto boli splnené základné predpoklady a bola osvedčená potreba, aby návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo vyhovené z už vyššie uvedených dôvodov. Na základe uvedeného preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za nesprávne.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalovaná v 54. rade (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie doručené na súd prvej inštancie dňa 18. októbra 2016, ktorého prípustnosť vyvodzovala z vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, nakoľko mala za to, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Za porušenie práva na spravodlivý proces považuje to, že jej ani nikomu na strane žalovaných nebolo doručované odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie z 29. júna 2016 č. k. 15 C 258/2016-80, čím im bola odňatá možnosť konať pred súdom a súčasne považuje tento postup súdu v rozpore so zásadou dvojínštančnosti konania pred súdom. Na základe uvedeného preto navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vrátil späť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolateľka bola plne informovaná o podaní žaloby a o návrhu na nariadenie neodkladného (predbežného) opatrenia a mala možnosť sa k nemu vyjadriť. Postupom súdu jej neboli odopreté práva na spravodlivý súdny proces, preto navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalovanej v 54. rade odmietol v plnom rozsahu ako nedôvodné. Zároveň žiada, aby nedošlo k priznaniu náhrady trov dovolacieho konania v prospech žalovanej, ale aby náhrada trov dovolacieho konania bola dovolacím súdom priznaná v jeho prospech.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací v zmysle § 35 Civilného

sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej aj ako „CSP“), po zistení, že dovolanie podala strana v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej v 54. rade je potrebné odmietnuť. Najvyšší súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ CSP.

8. Najvyšší súd už v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 236/2016 (publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017) uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

9. V prípade, že dovolateľka vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 CSP, dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľky o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení.

10. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľkou namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

11. Najvyšší súd nespochybňuje, že rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej môže byť - za istých predpokladov - tiež uznesenie odvolacieho súdu. O také rozhodnutie ide v prípade uznesenia odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia na základe takého návrhu, spolu s ktorým, prípadne po podaní ktorého nebola podaná nadväzujúca žaloba (teda návrh na určité rozhodnutie vo veci samej). K tomu záveru dospel najvyšší súd už v rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo 83/2017, v ktorom uviedol, že „rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Taká situácia môže nastať v prípade návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia podaných po skončení konania (pri splnení podmienok § 325 ods. 1 CSP). Rovnako v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP, konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu“. Výpočet prípadov, v ktorých rozhodnutie odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení je rozhodnutím vo veci samej, podal obdobným spôsobom najvyšší súd tiež v rozhodnutí sp. zn. 5 Obdo 76/2016. Dovolací súd k tomu poznamenáva, že tieto právne náhľady sú zastávané aj v odbornej právnickej literatúre (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 458).

12. V predmetnom spore však nejde ani o jeden vymenovaný prípad. Rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním žalovanej v 54. rade nie je rozhodnutím vo veci samej alebo rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Žalobca podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia spolu so žalobou o určenie neplatnosti schôdze vlastníkov bytov a nebytových priestorov a neúčinnosti rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, pričom predmetné neodkladné opatrenie bolo odvolacím súdom zmeňujúcim uznesením nariadené počas prebiehajúceho súdneho konania o žalobe. Pokiaľ dovolací súd tomuto jeho návrhu vyhovel nie je rozhodnutie odvolacieho súdu rozhodnutím vo veci samej v zmysle § 420 CSP. Žalobcom (už v žalobe) navrhované neodkladné opatrenie bolo vydané

v priebehu civilného sporového konania, v ktorom sa vo veci samej rozhoduje rozsudkom (§ 305 CSP).

13. Uznesenie, ktorým odvolací súd v danom prípade nariadil neodkladné opatrenie, nie je (ani) rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí. Aj po rozhodnutí o návrhu na neodkladné opatrenie civilné sporové konanie žalobcu proti žalovaným pokračuje a súd prvej inštancie o veci samej ďalej koná a rozhodne.

14. Dovolací súd pre úplnosť poznamenáva, že vylúčením prípustnosti dovolania proti takému uzneseniu odvolacieho súdu o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, právna úprava obsiahnutá v § 420 CSP zohľadňuje, že v prípade takého rozhodnutia ide (len) o dočasné procesné opatrenie súdu, trvanie ktorého je obmedzené a môže byť za podmienok uvedených v zákone zrušené. Neodkladné opatrenie má v takomto prípade nastoliť určitý stav len dočasne a bez ujmy na konečnú, definitívnu ochranu poskytovanú až rozhodnutím súdu vo veci samej. Zákonodarca tu bezpochyby zohľadnil, že procesné nesprávnosti súdov, ku ktorým pri tom môže dôjsť, sa v takom prípade vyznačujú nižšou intenzitou porušenia procesných oprávnení strán sporu (účastníkov konania).

15. Dovolací súd zároveň opätovne uvádza, že prípustnosť dovolania voči uzneseniu o neodkladnom opatrení podľa § 420 CSP (z dôvodov zmätočnosti) by bola daná len v prípade, ak by išlo o rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí.

16. Vzhľadom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalovanej v 54. rade smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému podľa § 420 CSP nie je prípustné, a preto dovolanie odmietol (§ 447 písm. c/ CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.